

Експериментально-дослідна робота засвідчила, що за час проведення експерименту, завдяки самостійній роботі у процесі виконанні практичних завдань, значно зріс рівень знань учнів про оздоблення одягу бісером.

Висновки. Ефективне й систематичне впровадження у навчальний процес робочих зошитів допоможе формуванню навичок самостійної діяльності та організувати самостійну роботу учнів ВПУ, виявити рівень навчальних досягнень, щоб своєчасно надати допомогу.

Робочі зошити можуть розглядатися як складова методичного забезпечення навчального процесу і виконувати багатоаспектну роль в підвищенні ефективності навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андреев В. И. Педагогика: Навчальний курс для творчого саморозвитку / Андреев В. И. – К. : Центр інноваційних технологій, 2000. –265 с. – (2-е вид.)
2. Зоренко И.С. Дидактические условия организации самостоятельной учебной работы школьников / Зоренко И. С. – Кривой Рог. :1997. – 181 с.
3. Майорова І.Г. Визначення та класифікація робочих зошитів / Майорова І. Г. – К. : Вісник післядипломної освіти, 2011. – 78-85 с. –(№ 4 (17)).

Сабох А.

Науковий керівник – доц. Сорока Т.П.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ НА ГУРТКАХ ПОЧАТКОВОГО ТЕХНІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

Організація позашкільної діяльності дітей та учнівської молоді є одним з резервів підвищення якості та інтенсивності вирішення завдань суспільства в галузі освіти.

Головна мета позашкільної освіти та виховання – створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді у вільній від навчання час, підготовка підлітків до життя в час переходу країни до ринкової економіки, при впровадженні якісно нових форм і методів організації позашкільної життєдіяльності підлітків, задоволенні їх освітніх потреб шляхом залучення до різних видів творчості □1□.

Початкове технічне моделювання є однією з важливих ланок у задоволенні пізнавальних інтересів дитини, початковою сходинкою у підготовці школярів до майбутньої роботи у різних гуртках технічного напрямку.

Аналіз наукових і методичних джерел з питань позашкільної освіти, діяльності позашкільних навчальних закладів засвідчує наявність широкого спектра досліджень її різних аспектів.

Теоретичні основи позашкільної освіти закладені в педагогічних працях Г. М. Ващенко, А. С. Макаренка, Є. М. Мединського, І. І. Огієнка, С. Ф. Русової, В. О. Сухомлинського, С. Т. Шацького та ін.

Водночас актуальним залишається питання, що стосується організації занять на гуртках, зокрема, початкового технічного моделювання.

Мета статті – розкрити особливості організації занять на гуртках початкового технічного моделювання.

Сьогодення вимагає від нас не людини-робота, а людини-мислителя, творця, що вміє і любить працювати. Без розвиненої багатой творчої фантазії неможливе створення чогось нового і оригінального, тому необхідно вчитись аналізувати, уміти спостерігати та творчо мислити. Мислення, як і будь-який психічний процес, формується і розвивається в ігровій та навчальній діяльності дитини.

Основна функція мислення – вирішення різного роду проблем або проблематичних ситуацій. Сам процес технічної творчості є процесом взаємодії розумових і практичних компонентів роботи. Початково-технічний профіль є першою ланкою в структурі науково-технічного напрямку позашкільної освіти. До нього належать гуртки й інші творчі об'єднання початкового технічного моделювання, художнього конструювання, механічної та електрифікованої іграшки тощо □5□.

Початкове технічне моделювання (ПТМ) – це перші кроки дитини до пізнання і розуміння світу техніки, спроби її власної творчої діяльності, процес опанування певної системи початкових технічних і технологічних знань, вмінь і навичок.

Основна мета початкового технічного моделювання є засвоєння початкових технічних і технологічних знань, елементарних уявлень і понять, ознайомлення зі світом техніки, найпростішими технологічними процесами, елементарною електротехнікою, графічною грамотністю, технічним моделюванням, конструюванням і дизайном. На заняттях з ПТМ формуються графічна грамотність та вміння і навички роботи з різноманітними матеріалами та інструментами, виготовляються іграшки, моделі машин і механізмів □3□.

Основні завдання гуртків початкового технічного моделювання полягають у формуванні в учнів таких компетентностей □3□:

- пізнавальної: засвоєння початкових технічних і технологічних знань, елементарних уявлень і понять, ознайомлення зі світом техніки, найпростішими технологічними процесами, елементарною електротехнікою, графічною грамотністю, технічним моделюванням, конструюванням і дизайном;

- практичної: формування графічної грамотності, вмінь і навичок роботи з різноманітними матеріалами та інструментами, виготовлення іграшок, моделей машин і механізмів, вміння застосовувати отримані знання на практиці;

- творчої: набуття досвіду власної творчої діяльності; розвиток конструкторських здібностей, просторового й логічного мислення, уяви, фантазії, здатності проявляти творчу ініціативу, вирішувати творчі завдання; формування стійкого інтересу до технічної творчості, потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні;

- соціальної: виховання поваги до праці та людей праці, дбайливого ставлення до навколишнього середовища, культури праці, формування позитивних якостей емоційно-вольової сфери (самостійність, наполегливість, працелюбство та ін.), доброзичливості й товарищескості, вміння працювати в колективі.

Гуртки початкового технічного моделювання повинні спрямовуватись на формування в учнів системного мислення, вміння бачити зв'язок технічної творчості з предметами шкільного курсу. У змісті програм мають враховуватись вимоги Державного стандарту початкової загальної освіти в таких галузях: «Математика», «Технології», «Мистецтво», «Людина і світ»; елементарні відомості з математики, природознавства, фізики, розкриватися питання історії, мистецтва та суспільствознавства □1□.

В залежності від провідної дидактичної задачі і структури заняття, гурткові заняття поділяють на такі типи □4□:

- 1) комбіновані заняття – де керівник гуртків пояснює, закріплює, повторює, контролює;
- 2) заняття вивчення нового матеріалу;
- 3) заняття закріплення знань, умінь, навичок;
- 4) заняття вправ і практичних робіт;
- 5) заняття узагальнюючого повторення (узагальнюючі заняття).

Але бувають й інші види навчальної діяльності, які важко включити в таку класифікацію, наприклад заняття на пришкольній ділянці, екскурсії, вступні заняття і т.д.

Гурткові заняття, які не вкладаються (повністю або частково) в межі виробленого та сформульованого дидактикою, на яких керівник гуртків не дотримується чітких етапів навчального процесу, традиційних методів роботи називають нестандартними □2□.

Таке гурткове заняття – передусім, творчість, самобутність, навіть мистецтво керівника гуртка, педагога – майстра, який застосовує власні нетрадиційні форми роботи з гуртківцями, використовує індивідуальні, часто саморобні (і тим найбільш корисні для гуртківців) дидактичні матеріали, дедалі більше урізноманітнюючи й удосконалюючи їх. Для таких занять характерними є інформаційно-пізнавальна система навчання, оволодіння готовими знаннями, пошук нових, розкриття внутрішньої сутності явищ через гру, диспут. Велике значення відіграє емоційна сфера дитини, розвиток її природних задатків, удосконалення здібностей.

Джерелом підвищення ефективності гурткового заняття є інтерес до навчання, самостійна робота, вміння використання наочності, дидактичного, роздаткового матеріалу, диференційований підхід. Кожне заняття повинно бути неповторним і укладатися в пам'яті дитини, вчити мислити, збагачувати мовлення, формувати особисту думку.

Звісно, нестандартні гурткові заняття незвичайні по задуму, структурі, організації, методиці проведення, більше подобаються гуртківцям, ніж постійні за структурою і режимом роботи заняття. Тому практикувати такий вид діяльності потрібно кожному керівнику гуртків.

Особливість нестандартних гурткових занять полягає в такому структуруванні змісту і форми, яке викликало б інтерес в гуртківців, сприяло їх оптимальному розвитку і вихованню.

Успіх організації нестандартного гурткового заняття під час розв'язання проблемної ситуації на етапі засвоєння нових знань чи виконання завдань на етапі застосування набутих знань на практиці залежить від того, як засвоєні прийоми спілкування, розвинута техніка мовлення, мовленнєвий етикет, уміння володіти своїм організмом: міміка, жести, погляд, постава, манера триматися під час розмови, зустрічі і т.д. А саме такі якості допомагають будь-яке гурткове заняття зробити нетрадиційним □2□.

Найпоширеніші нестандартні форми гурткових занять: заняття фантазії і мислення; заняття-інтелектуальна розвага; заняття-екскурсія; заняття-гра; заняття-подорож; заняття-конкурс; заняття з груповою формою роботи; заняття-вікторина; заняття-семінар; заняття – «Круглий стіл»; заняття-КВД («Клуб веселих і дотепних»); заняття-конференція; заняття-дискусія; заняття-імпровізація □2; 5□.

Сьогодні заняття має посісти місце допоміжної форми навчального процесу, де керівник гуртків виконуватиме роль консультанта, методичного чи наукового керівника, контролера. Саме перехідною ланкою від авторитарного заняття до керованої керівником гуртків самоосвіти гуртківців, можливо, стане нестандартне гурткове заняття, що нині перебуває в центрі уваги.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція позашкільної освіти та виховання // Інформ. зб. Міносвіти України. – 1997. – № 7. – 38 с.
2. Крюковська Л. М. Гурткова робота і розвиток пізнавальних інтересів школярів / Л. М. Крюковська // Радянська школа. – 1975. – № 7. – С. 22–26.
3. Пустовіт Г.П. Деякі аспекти методології позашкільної освіти / Г.П. Пустовіт // Шлях освіти. – 2000. – № 2. – С. 11–15.
4. Сущенко Т. І. Фактори позашкільного виховання / Т. І. Сущенко // Початкова школа. – 1996. – №2. – С. 43–45.
5. Тихенко Л. Можливості позашкільного соціуму: завдання, пошук, знахідки / Лариса Тихенко // Рідна школа. – 2006. – № 12. – С. 30–32.

Салівончик О.

Науковий керівник – проф. Терещук Г. В.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Соціально-економічні зміни на ринку праці, безробіття і конкуренція, своєчасний та обґрунтований вибір молоддю професії та навчального закладу набувають все більшого економічного і соціального значення для держави і, водночас, стають вирішальними факторами становлення та особистісного зростання молодих професіоналів, головними чинниками їх життєвого та професійного успіху. Правильний вибір професії значною мірою впливає на результати праці, соціальне положення і авторитет молодої людини в суспільстві, колективі. Від цього залежить рівень добробуту кожного члена суспільства, його ефективної чи навпаки – неповної самореалізації. Від можливостей у створенні умов для вільного самовизначення молодих громадян, насамперед в сфері професійної освіти, дедалі гострішою стає залежність місця держави в цивілізованому світі.

Сьогодні можна виділити цілий ряд специфічних проблем у професійному самовизначенні молоді. Їх специфічність пов'язана з нестабільною соціально-економічною ситуацією в країні, загостренням суперечностей у суспільній та індивідуальній свідомості. Особливості перехідного періоду, який переживає Україна, полягають в тому, що попередні моральні цінності і професійні орієнтації багато в чому перестали відповідати реальному життю, а нові ще не сформувалися. Крім цього, в сучасних соціально-економічних умовах змінилися вимоги до працівника, що виражається у таких факторах: тенденції до ліквідації тяжкої, некваліфікованої, фізичної праці; зростання творчих складових у трудовій діяльності;